

สภาพและแนวทางการดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และ
การเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ
ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

**State and guidelines for teacher's operation approach that provides
learning experiences and playing to develop early childhood
according to National Standard for Early Childhood of
Child Development Center, Lomsak local
government organization,
Petchaboon province**

.ยุพารัตน์ กงจีน และ ทศนะ ศรีปัดตา

มหาวิทยาลัยนเรศวร

Yuparat Kongjeen and Tussana Siputta

Naresuan University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: carecareforwork@gmail.com

*****

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์และ 2) ศึกษาแนวทางการดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ กลุ่มตัวอย่างการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 21 คน หัวหน้าสถานศึกษาจำนวน 77 คน นักวิชาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 33 คน ที่ปฏิบัติงานในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ในปีการศึกษา 2564 รวมทั้งสิ้นจำนวน 103 คน สุ่มโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือการวิจัย คือ 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ มีลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย google form และวิเคราะห์ผลการวิจัยโดย วิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 2) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างแนว

* วันที่รับบทความ: 12 เมษายน 2565; วันแก้ไขบทความ 18 พฤษภาคม 2565; วันตอบรับบทความ: 19 พฤษภาคม 2565

ทางการดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพและการดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายและดูแลสุขภาพ รองลงมา ได้แก่ ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ภาษา และการสื่อสาร และด้านที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการดูแลและพัฒนาอย่างรอบด้าน และ 2) แนวทางการดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า 2.1 ด้านการดูแลและพัฒนาอย่างรอบด้าน พบว่า ควรจัดแผนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2560 จัดกิจกรรมที่บูรณาการหลากหลาย เน้นพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน เช่น ด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และการอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขโดยส่งเสริมพัฒนาผ่านการเล่น ตลอดจนส่งเสริมให้มีการจัดอบรมเรื่องแผนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา 2.2 ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายและดูแลสุขภาพ พบว่า ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ เช่น จัดกิจกรรมแปร่งฟัน ล้างมือ ให้ใช้โปรแกรม thai school lunch ในการคำนวณสูตรอาหารให้เด็กได้รับประทานอาหารหลัก ครบ 5 หมู่ ได้ดีมีนม และน้ำสะอาดอย่างเพียงพอ ตลอดจนการประเมินพฤติกรรมและพัฒนาการของเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ สรุปผลการประเมินและรายงานผลให้ผู้ปกครองทราบ มีการติดต่อประสานงานขอความร่วมมือจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่ใกล้เคียงในการตรวจสุขภาพเด็กและประเมินพัฒนาการต่างๆ 2.3 ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ภาษา และการสื่อสาร พบว่า จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้เด็กมีทักษะด้าน การใช้ภาษาในการสื่อความหมาย ฟัง พูด อ่าน เขียน ได้อย่างเหมาะสมตามวัย และหลากหลาย เน้นจัดกิจกรรมให้เด็กได้เรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมรอบตัวผ่านการเล่น เช่น กิจกรรมฝึกตอบปัญหา ฝึกเล่านิทาน นำเสนอผลงานของตนเอง ตลอดจนควรจัดอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสาร ทักษะด้านภาษา ให้กับครู 2.4 ด้านอารมณ์ จิตใจ-สังคม ปลูกฝังคุณธรรมและความเป็นพลเมืองดี พบว่า ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับที่ปลูกฝังจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม มารยาทและการปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่น และส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ดีและมั่นคง ระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก โดยให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้เด็กได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินมีอารมณ์แจ่มใส ส่งผลให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง 2.5 ด้านการส่งเสริมเด็กในระยะเปลี่ยนผ่านให้ปรับตัวสู่การเชื่อมต่อในชั้นถัดไป พบว่า ควรให้คำแนะนำผู้ปกครอง จะช่วยให้เด็กเตรียมตัว อย่างไร เช่น การปรับเปลี่ยนเวลา และวิถีประจำวัน การนอน การตื่น การเปลี่ยน

สถานที่ ให้ผู้ปกครองทำความเข้าใจและไปเตรียมเด็กตามลำดับ เพื่อให้เด็กได้เกิดความคุ้นเคย และปรับตัวได้ง่าย ควรมีการอบรมการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแนะนำการเตรียมตัวก่อนการเปลี่ยนผ่านให้กับครูเพื่อใช้ในการแนะนำแนวทางให้ผู้ปกครอง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในการดูแลเด็กระบบเปลี่ยนผ่าน ระหว่างครูกับผู้ปกครอง ตลอดจนจัดหาช่องทางการติดต่อระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้ปกครอง

คำสำคัญ: การศึกษาสภาพและแนวทาง; การจัดประสบการณ์เรียนรู้; การเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย

Abstracts

The objective of this research were 1) To study about state for teacher's operation approach that provides learning experiences and playing to develop early childhood according to National Standard for Early Childhood of Child Development Center, Lomsak local government organization, Petchaboon provinc , 2) To study about guidelines for teacher's operation approach that provides learning experiences and playing to develop early childhood according to National Standard for Early Childhood of Child Development Center, Lomsak local government organization, Petchaboon province. A sample was selected from 21 school administrators, 77 school chiefs, 33 educators who working in Lomsak local government organization, Petchaboon province in the academic year 2021, a total of 131 people. Random by stratified sampling. Research Instrument was the questionnaire with 1) 1-5 Likert's scale about condition and teacher's operation approach that provides learning experiences and playing to develop early childhood according to National Standard for Early Childhood of Child Development Center, Lomsak local government organization, Petchaboon province. Data was collected by Google form and analyzed by percentage, mean ($\bar{X}$) and standard deviation (S.D.). 2) Semi-structured Interview about condition and teacher's operation approach that provides learning experiences and playing to develop early childhood according to National Standard for Early Childhood of Child Development Center, Lomsak local government organization, Petchaboon province. Data was collected by content Analysis. The results of the research showed that 1) Teacher's operation condition that provides learning experiences and playing to develop early childhood according to National Standard for Early Childhood of Child Development Center, Lomsak local government organization, Petchaboon province was at much level. The aspect with the highest level of practice was physical development encouraging and health care, followed by Intellectual, language and communication encouraging, and the aspect with the least level of practice was care and comprehensively development. 2) Teacher's operation approach that provides learning experiences and playing to develop early childhood according to National Standard for Early Childhood of Child Development Center, Lomsak local government organization, Petchaboon province was found that 2.1 In terms of care and comprehensively development should be organized learning experience plan that conform to the 2017 early childhood education curriculum, organized a variety of integrated activities, developed students in all aspects such as physically, mentally, intellectually, and coexistence in society happily. Encouraged by playing as well as encouraged to provide training about learning experience plan for teachers and educational personnel. 2.2 Physical development and health care encouragement was found that should be organized health promotion activities such as brushing teeth, washing hands, use

Thai School Lunch program to calculate recipes for children to eat all 5 food groups, drink enough milk and clean water as well as assess individual child behavioral and the development regularly, summarize the results and report to parents, contact and coordinate from nearby sub-district health promoting hospital to check children's health and assess development. 2.3 In terms of intellectual, language and communication encouraging was found that organize experiential activities for children to have language skills in communicating, listening, speaking, reading and writing appropriately and variety, organize activities for children to learn from the surrounding environment by playing such as problem-solving activities, storytelling, presentations, and should provide training developing communication and language skills for teachers. 2.4 In terms of emotionally, mentally and socially, cultivating morals and good citizenship was found that should encourage to instill a sense of morality, ethics, etiquette and behavior in accordance with the local culture, encourage good and stable activities between adults and children, by allowing parents and community to participate the activities, the children will have fun, enjoy, have a bright mood, and have self-confidence. 2.5 Encouraging transitional children to adjust to the next connection was found that should advise parents how to help children prepare, such as time adjustment, daily routine, sleeping, waking up, and changing places. Let the parents understand and prepare the children to be familiar and easy to adjust, should provide training and advice on how to prepare for the transition for teachers to use in guiding parents. There is knowledge sharing in child care transitional systems between teachers and parents as well as providing a communication channel between the Child Development Center and parents.

Keywords: Study about condition and guidelines; Learning experience arrangement; Playing to develop early childhood

บทนำ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีฐานะเป็นสถานศึกษาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดและบริหารเพื่อกระจายโอกาสให้เด็กในท้องถิ่นและชุมชนต่าง ๆ ได้รับบริการทางการศึกษาโดยความร่วมมือของชุมชนเพื่อเตรียมความพร้อมและพัฒนาเด็กทั้งด้านร่างกายจิตใจอารมณ์สังคม และสติปัญญาอย่างเหมาะสมตามวัย และเต็มตามศักยภาพตลอดจน เพื่อแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง และเป็นพื้นฐานของการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไปโดยดูแลและให้การศึกษาคูหาตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะหน่วยงานซึ่งมีภารกิจหน้าที่รับผิดชอบด้านการพัฒนาเด็กตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจไม่ว่าจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบใดก็ตาม ทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลหรือเมืองพัทยาที่ดี โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ และได้มาตรฐาน

บุคคลคลที่มีบทบาทสำคัญส่วนหนึ่งในการดูแลและพัฒนาเด็กก็คือครู ซึ่งจะเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด ครูต้องมีความตั้งใจ มีความอดทน และควรได้รับการฝึกฝนทักษะต่างอีกทั้งควรมีความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย การส่งเสริมสุขภาพอนามัย สิ่งแวดล้อมและมีพฤติกรรมอนามัยที่ถูกต้องเหมาะสมและที่สำคัญคือการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่น ครูมีอิทธิพลต่อเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นอย่างมากต่อจากพ่อแม่ซึ่งเป็นครูคนแรกของผู้เรียนการที่จะให้เด็กปฐมวัยมีการพัฒนาการเรียนรู้เพื่อเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ครูมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการวางรากฐานให้เด็กเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ซึ่งมีบทบาทสำคัญที่ส่งผลต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นของเด็กปฐมวัย ให้เป็นไปตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ซึ่งเป็นมาตรฐานกลางของประเทศใช้แทนมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ (ซึ่งเป็นมติคณะรัฐมนตรี 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2554) เพื่อให้ทุกหน่วยงานและสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งภาครัฐและเอกชนทั่วประเทศใช้เป็นแนวทางในการประเมินผลการดำเนินงานและยกระดับคุณภาพ รวมถึงใช้เป็นเครื่องมือ ประกันคุณภาพภายใน เพื่อรองรับการตรวจประเมินจากต้นสังกัด และภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) โดยในการจัดทำมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมดำเนินการ ได้แก่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรุงเทพมหานคร สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) นอกจากนี้ผลการวิจัยของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และมาตรฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น มาตรฐานคุณภาพของอาเซียน มาตรฐานความปลอดภัย คู่มือเฝ้าระวัง คัดกรอง และส่งเสริมพัฒนาการ **DSPM** เป็นต้น นำมาใช้ประกอบในการจัดทำมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติด้วย มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ถือเป็นมาตรฐานขั้นต้นที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาเด็กของประเทศ และเป็นมาตรฐานเชิงคุณภาพเพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานและจัดบริการให้เด็กปฐมวัยได้มีโอกาสเริ่มต้นชีวิตอย่างมีคุณภาพและเท่าเทียมกัน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ เป็นการเพิ่มคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญที่สุดในการนำประเทศไทย สู่ความเจริญก้าวหน้า มั่นคง ยั่งยืน ท่ามกลางความท้าทายของโลกในศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติเป็นเครื่องมือในการประเมิน คุณภาพของการดำเนินงานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัด ที่ดูแลเด็กในเวลากลางวัน ช่วงอายุ ตั้งแต่แรกเกิดถึงอายุ 6 ปีบริบูรณ์ หรือก่อนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งใช้ได้กับทุกบริบท โดยได้มีการเทียบเคียงกับมาตรฐานของทุกหน่วยงานที่มีอยู่แล้วร่วมกับมาตรฐานคุณภาพของภูมิภาคอาเซียน ทั้งนี้ หากสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีศักยภาพการให้บริการพัฒนาเด็กอย่างมีคุณภาพสูงกว่ามาตรฐานนี้ สามารถพิจารณาเพิ่มเติมเกณฑ์ดังกล่าวได้ตามบริบท เช่น สถานรับเลี้ยงและพัฒนาเด็กเอกชน สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีความต้องการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลทั้งรัฐและเอกชน โรงเรียนอนุบาลนานาชาติ

การดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 21 แห่ง ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย จากการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่ายังไม่สามารถดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติได้ครบทุกประเด็น (การประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.), 2563) ผู้วิจัยจึงทำวิจัยเรื่องสภาพและแนวทางการดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำข้อมูลที่ได้จากวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานของครูเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เป็นไปตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
2. เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 21 คน หัวหน้าสถานศึกษา จำนวน 77 คน นักวิชาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 33 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 131 คน ที่ปฏิบัติงานในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ในปีการศึกษา 2564 (ข้อมูลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ข้อมูล ณ วันที่ 1 พ.ค. 2564)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 18 คน หัวหน้าสถานศึกษา จำนวน 60 คน นักวิชาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 25 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 103 คน ที่ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2564 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางเคจซี่และมอร์แกน (Krejcie&Morgan) และเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามสภาพการดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ มีลักษณะเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert Scale) ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 แนวทางการดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured or guided interviews) เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

3.1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวรถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 21 แห่ง เพื่อขอเก็บข้อมูลผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าสถานศึกษา นักวิชาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอเก็บข้อมูล พร้อมส่งแบบสอบถามให้ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าสถานศึกษา นักวิชาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.3. เป้าหมายในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 103 ฉบับ โดยผ่าน google form ได้รับคืนจำนวน 103 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

ขั้นตอนที่ 2 แนวทางการดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

3.4. การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับทางการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 5 คน

3.5 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์

3.6 ผู้วิจัยติดต่อดำเนินการกับผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์เป็นรายบุคคล นัดวันเวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์

3.7. ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิตามวันเวลา และสถานที่ที่นัดหมาย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง การดำเนินงานของครูอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง การดำเนินงานของครูอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง การดำเนินงานของครูอยู่ในระดับปานกลาง

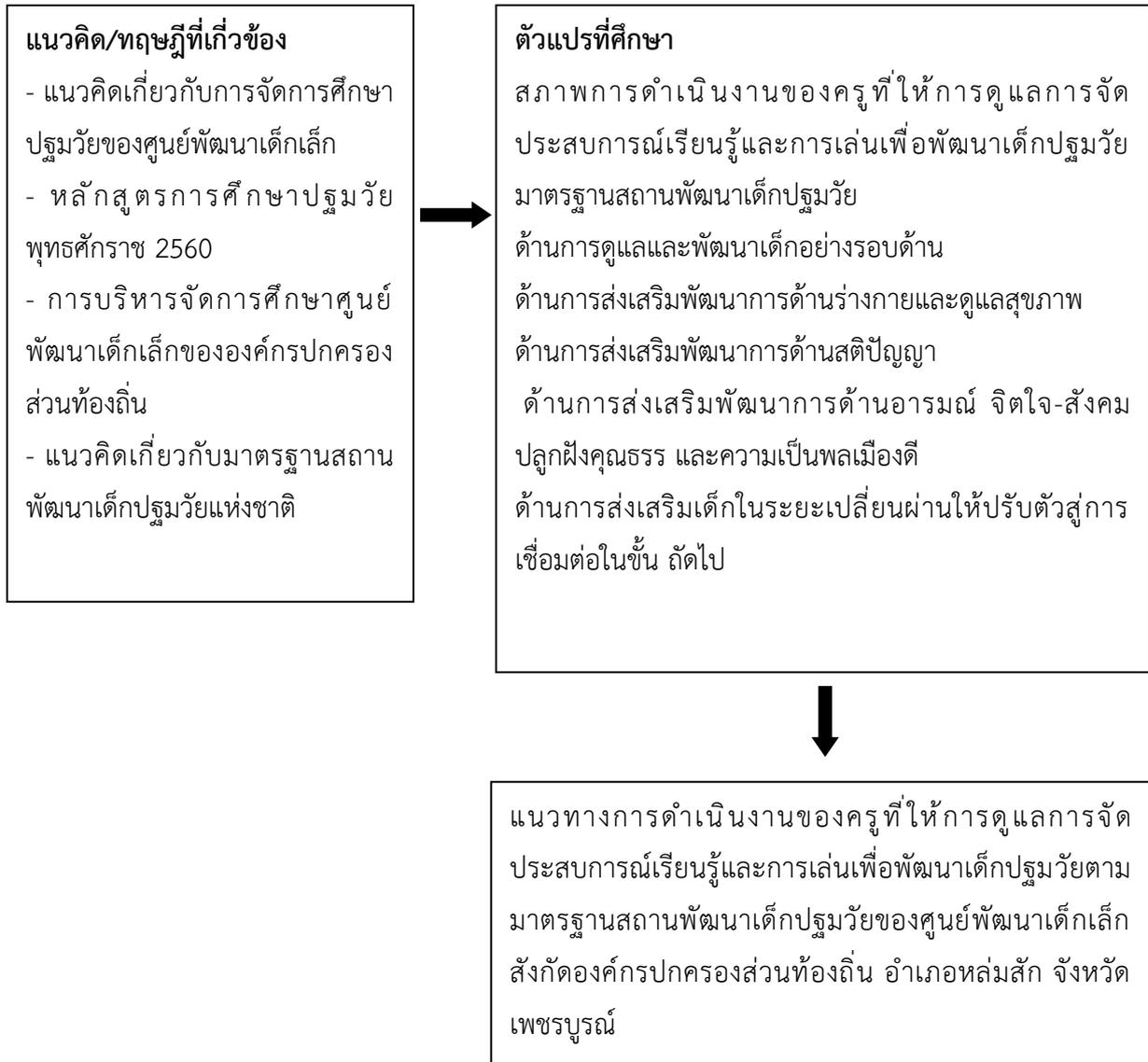
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง การดำเนินงานของครูอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง การดำเนินงานของครูอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 แนวทางการดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาจัดกระทำข้อมูลและสรุปข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และสถานภาพ โดยใช้ค่าร้อยละ

ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และสถานภาพ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ จำแนกเป็น		
1.1 ชาย	20	19.4
1.2 หญิง	83	80.6
รวม	103	100
2. ระดับการศึกษา จำแนกเป็น		
2.1 ปริญญาตรี	21	20.4
2.2 สูงกว่าปริญญาตรี	82	79.6
รวม	103	100
3. สถานภาพ จำแนกเป็น		
3.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	18	17.5
3.2 หัวหน้าสถานศึกษา	60	58.3
3.3 นักวิชาการศึกษา	25	24.3
รวม	103	100

จากตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ พบว่า เพศชาย จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 19.4 และเพศหญิง จำนวน 83 คน คิดเป็น ร้อยละ 80.6

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ระดับปริญญาตรี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 20.4 ระดับปริญญาโท จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 79.6 และระดับปริญญาเอก จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ พบว่า เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 เป็นหัวหน้าสถานศึกษา จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 58.3 และเป็นนักวิชาการศึกษา จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 24.3

2. ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่น เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ สามารถนำเสนอได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัด ประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดย ภาพรวม เช่นกัน

ข้อ	การดำเนินงานของครูตามมาตรฐาน สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ	กลุ่มตัวอย่าง (n=103)		ระดับการปฏิบัติ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านการดูแลและพัฒนาอย่างรอบด้าน	4.08	0.40	มาก
2	ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย และดูแลสุขภาพ	4.15	0.45	มาก
3	ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ภาษา และการสื่อสาร	4.12	0.48	มาก
4	ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ-สังคม ปฏิกิริยาคุณธรรมและความ เป็นพลเมืองดี	4.10	0.48	มาก
5	ด้านการส่งเสริมเด็กในระยะเปลี่ยนผ่านให้ ปรับตัวสู่การเชื่อมต่อในขั้นถัดไป	4.11	0.46	มาก
รวม		4.11	0.40	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายและดูแลสุขภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ภาษา และการสื่อสาร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.12$) และด้านที่ครูดำเนินงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ที่มีระดับการปฏิบัติต่ำสุด ได้แก่ ด้านการดูแลและพัฒนาอย่างรอบด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08$)

3. ผลการศึกษาแนวทางการดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ด้านการดูแลและพัฒนาอย่างรอบด้าน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ตาราง 3 สรุปแนวทางการดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ด้านการดูแลและพัฒนาอย่างรอบด้าน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อความ	แนวทาง
<p>1. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาด้านการดูแลและพัฒนาอย่างรอบด้าน</p>	<p>1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรร่วมวางแผนการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยอิงหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย</p> <p>2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเสนอแนวทางให้ครูทำการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กรายบุคคล ทุกหน่วยการเรียนรู้</p> <p>3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุน และจัดหางบประมาณเพื่อจัดมุมประสบการณ์การเรียนรู้ ที่หลากหลายมีสื่อ วัสดุ และอุปกรณ์ และเพียงพอกับจำนวนเด็ก</p> <p>4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรติดตาม เร่งรัดให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปรับเปลี่ยนสื่อ วัสดุอุปกรณ์ ใน และมุมต่างๆในห้องเรียนให้ทันสมัยตามสถานการณ์อยู่เสมอ</p> <p>5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรร่วมหาแนวทางการจัดกิจกรรมที่ สนับสนุนให้ครูเรียนรู้ร่วมกับเด็ก ให้เด็ก ตัดสินใจลงมือด้วยตนเองโดยมีครูคอยให้คำแนะนำ</p>

<p>2. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายและดูแลสุขภาพ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำกับติดตามการดำเนินการจัดหาน้ำดื่มและภาชนะที่สะอาดเพื่อป้องกันการติดเชื้อโรคต่างๆ 2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรร่วมวางแผนให้ครูใช้โปรแกรม thai school lunch ในการคำนวณสูตรอาหาร เพื่อจัดเด็กได้รับประทานอาหารหลัก ครบ 5 หมู่อย่างหลากหลายและได้ดื่มนมอย่างเพียงพอ 3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำกับติดตามการสังเกตพฤติกรรมและพัฒนาการของเด็ก และให้ครูบันทึกเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอสรุปผลการประเมินและรายงานผลให้ผู้ปกครองทราบ 4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรวางแผน กำกับติดตาม และออกนิเทศ พฤติกรรมการบริโภคอาหารของเด็กภาคเรียนละ 1 ครั้ง 5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนิเทศติดตามศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการตรวจสุขภาพประจำวัน และบันทึกข้อมูลของเด็กทุกคน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<p>3. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ภาษา และการสื่อสาร</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนิเทศ ติดตาม การจัดกิจกรรมของครูในด้านการพัฒนาทักษะในชีวิตประจำวัน การให้เด็กปฏิบัติกิจวัตรประจำวันด้วยตนเอง 2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรวางแผน ระดมทุน เพื่อสนับสนุนการจัดหาสื่อ ให้เพียงพอกับความต้องการของเด็กจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะการฟัง และการพูดให้กับเด็กอย่างเหมาะสม

	<p>3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรวางแผนการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์โดยเน้นเรียนรู้ผ่านการเล่น ให้เป็นไปตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ</p> <p>4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้เด็กมีทักษะด้านการใช้ภาษาในการสื่อความหมาย ฟัง พูด อ่าน เขียน ได้อย่างเหมาะสมตามวัย และหลากหลาย</p> <p>5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรติดตาม ควบคุม ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะด้านการอ่านเพื่อพัฒนาเด็กอย่างเต็มศักยภาพ</p>
<p>4. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ-สังคม ปฏักฝังคุณธรรม และความเป็นพลเมืองดี</p>	<p>1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำกับติดตามศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เน้นคุณธรรม จริยธรรม บูรณาการกับกิจกรรมตามหน่วยการเรียนรู้</p> <p>2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนิเทศและติดตามการจัดกิจกรรมส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ดีและมั่นคง ระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก โดยให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของครูและให้ครูทำแบบประเมินตนเองอยู่เสมอ</p> <p>3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการประชุม และเสนอแนวทางให้ ศพด.ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม โดยบูรณาการผ่านการเล่น</p> <p>4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำกับติดตามให้ครูจัดกิจกรรมที่เชื่อมต่อกับวัดใกล้เคียงเพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม มุ่งเน้นให้เด็กมีส่วนร่วมกับชุมชน</p>

	5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำกับ ติดตามให้ครู รายงานผลพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ และสติปัญญา ให้ผู้ปกครองรับทราบอยู่เสมอ
5. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริมเด็กในระยะเปลี่ยนผ่านให้ปรับตัวสู่การเชื่อมต่อในชั้นถัดไป	<p>1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการประชุมสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครอง ครู ผู้ปกครองผ่านสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ ให้คำแนะนำผู้ปกครองในการฝึกให้เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองได้ก่อนเข้าเรียน เช่น การกิน การขับถ่าย การใช้ห้องน้ำ หรือการบอกความต้องการได้</p> <p>2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำกับ ตรวจสอบการปฏิบัติสำหรับครูให้มีการบันทึกข้อมูลพื้นฐานของเด็ก เพื่อใช้เป็นข้อมูลส่งต่อการเลื่อนระดับชั้น</p> <p>3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเสนอแนะแนวทางให้มีช่องทางการติดต่อสื่อสารแก่ผู้ปกครองในการเตรียมตัวเด็กหรือไว้สำหรับปรึกษาหารือปัญหาหรือแนวทางต่างๆ</p> <p>4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรควบคุมดูแลติดตามการส่งต่อข้อมูลต่างๆของเด็กให้กับครูคนใหม่</p> <p>5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรร่วมวางแผนให้ครูทำแผน หรือโครงการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมที่มีหน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับการปรับตัวเพื่อฝึกการเปลี่ยนแปลง</p>

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายและดูแลสุขภาพ รองลงมา ได้แก่ ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ภาษา และการสื่อสาร ด้านการส่งเสริมเด็กในระยะเปลี่ยนผ่านให้ปรับตัวสู่การเชื่อมต่อในขั้นถัดไป ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ-สังคม ปลูกฝังคุณธรรมและความเป็นพลเมืองดี และด้านที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ด้านการดูแลและพัฒนาอย่างรอบด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ มีความสำคัญต่อดำเนินงานของครู เพราะมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ เป็นมาตรฐานกลางของประเทศ เพื่อให้ทุกหน่วยงานและสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งภาครัฐและเอกชนทั่วประเทศใช้เป็นแนวทางในการประเมินผลการดำเนินงานและยกระดับคุณภาพ รวมถึงใช้เป็นเครื่องมือ ประกันคุณภาพภายใน เพื่อรองรับการตรวจประเมินจากต้นสังกัด และภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

ด้านที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายและดูแลสุขภาพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายและดูแลสุขภาพ เป็นตัวกำหนดทิศทางและเป้าหมายการดำเนินของครูที่ชัดเจน โดยมีการจัดอาหารให้กับเด็กครบ 5 กลุ่มอาหารในปริมาณที่เพียงพอ มีคุณค่าทางโภชนาการเหมาะสมกับวัยของเด็ก ไม่ซ้ำกันในรอบ 1 สัปดาห์ ภาชนะที่ ใส่อาหาร และสถานที่รับประทานอาหารมีความสะอาด และปลอดภัย ครูสำรวจและบันทึกปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการกินอาหารของเด็ก เช่น เด็กที่แพ้อาหาร แพ้นมวัว เด็ก ที่มีน้ำหนัก ต่ำกว่าเกณฑ์ ฯลฯ และดูแลให้เด็กได้รับประทานอย่างเหมาะสมกับความจำเป็นของเด็ก ครูจัดกิจกรรมให้เด็กมีส่วนร่วมในการประกอบอาหารเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมรับประทานที่เหมาะสม และสุขนิสัยการกินที่ดีให้กับเด็กซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนะชัย คงมัน (2564 : 54) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ศึกษาสภาพการดำเนินงานของครู/ผู้ดูแลเด็กในการดูแลและจัดประสบการณ์ การเรียนรู้และการเล่น เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายและดูแลสุขภาพอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวรักษ์ คำภีระ (2561 : 54) ได้ทำการศึกษาสภาพการ

ดำเนินงานศูนย์พัฒนา เด็กเล็กบนพื้นที่สูง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวมมีการดำเนินงานในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ มีบริการส่งเสริมสนับสนุน สำหรับเด็กเล็ก ได้แก่ อาหารว่าง อาหารกลางวันตามหลักโภชนาการ อาหารเสริม (นม) วัสดุ สื่อ อุปกรณ์การศึกษา วัสดุครุภัณฑ์ และเครื่องเล่นพัฒนาการเด็ก และการตรวจสุขภาพเด็ก เล็กประจำปี

ด้านที่มีระดับการปฏิบัติน้อยสุด ได้แก่ ด้านการดูแลและพัฒนาอย่างรอบด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูมีการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยได้ไม่ครบทุกประเด็น เช่น การจัดพื้นที่/มุมประสบการณ์การเรียนรู้อย่างน้อย 4 พื้นที่/มุม คือ มุมบล็อก มุมหนังสือ มุมบทบาท สมมติ มุมเกมการศึกษา ที่มีสื่อ วัสดุ และอุปกรณ์ยังไม่มีมีการปรับเปลี่ยนให้ทันสมัยและในบางแห่งมีไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็ก และการกิจกรรมต่างๆไม่เกิดการสนับสนุนให้เด็กริเริ่ม คิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและแสดง/นำเสนอความคิด และ ความรู้สึก โดยบางแห่งยังไม่เกิดการบูรณาการระหว่างครูเรียนรู้ร่วมกับเด็ก ตลอดจนยังขาดการสังเกตพฤติกรรมและพัฒนาการของเด็กและบันทึกเป็นรายบุคคลให้เป็นข้อมูลปัจจุบัน ดังที่ ฐิติมา ชูใหม่ (2559 : 18 -32) ได้กล่าวว่า เด็กปฐมวัย เป็นวัยที่จะก้าวเข้าสู่การพัฒนา ของชีวิต เด็กจะเริ่มพัฒนาลักษณะความเป็นตัวของ ตัวเอง ให้ความสนใจในสิ่งรอบตัว ดังนั้น ผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลเด็กวัยนี้ จึงควรเข้าใจ และ ยอมรับถึงลักษณะเฉพาะวัยอย่างถูกต้องเพื่อเป็นการ สนับสนุน และสามารถดูแลเด็กวัยนี้ได้เหมาะสม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของเซลล์ของร่างกายจากลักษณะ ท้วไปหรือง่าย ๆ ไปสู่ลักษณะเฉพาะที่มีความซับซ้อน มากขึ้น เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในขนาด และการทำ หน้าที่ และพัฒนาการก็เป็น การเปลี่ยนแปลงใน โครงสร้างของระบบต่างๆ ของร่างกายอย่างมีทิศทาง มี ระเบียบ แบบแผนสืบเนื่องกัน รวมทั้ง ด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญา เป็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านคุณภาพ เกิดความเพิ่มพูนทักษะ และ ความสามารถใหม่ๆ อัน เนื่องจากการเรียนรู้ที่มีจุดมุ่งหมาย หรือเกิดขึ้นจาก ประสบการณ์ของบุคคล และ ประสบการณ์ของเด็กนั้น ย่อมมาจากสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัว โดยเฉพาะจากบิดา มารดา ซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมแรก ที่สำคัญที่สุดที่จะสร้าง ประสบการณ์ให้แก่เด็ก นับตั้งแต่แรกเกิดเพื่อให้เกิด การเรียนรู้อันเป็นประโยชน์ต่อ พัฒนาการที่ดีและ เหมาะสมต่อไป และสอดคล้องกับ

2. แนวทางการดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนา เด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ เมื่อพิจารณาผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิได้ เสนอแนวทางสำคัญดังนี้

2.1 ด้านการดูแลและพัฒนาอย่างรอบด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการร่วมวางแผนการ จัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยอิงหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพร้อมทั้งประเมินผลหลังการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กรายบุคคล ทุกหน่วยการเรียนรู้ สนับสนุน และจัดหางบประมาณเพื่อจัดมุม

ประสบการณ์การเรียนรู้ ที่หลากหลายมีสื่อ วัสดุ และอุปกรณ์ และเพียงพอกับจำนวนเด็ก ติดตาม เร่งรัดให้ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปรับเปลี่ยนสื่อ วัสดุอุปกรณ์ใน และมุมต่างๆในห้องเรียนให้ทันสมัยตามสถานการณ์ และ ร่วมหาแนวทางการจัดกิจกรรมที่ สนับสนุนให้ครูเรียนรู้ร่วมกับเด็กให้เด็ก ตัดสินใจลงมือด้วยตนเองโดยมีครู คอยให้คำแนะนำ ดังที่ ทักษนา แก้วพลอย (2554 : 54) ได้กล่าวว่า การศึกษาเด็กปฐมวัย หมายถึง การให้ การศึกษาแก่เด็กวัยเริ่มต้นเพื่อให้เกิดการ พัฒนาการในทุกด้าน ได้แก่ ด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจและด้านสังคม ดังนั้น การคิดในวัยนี้ จึงมีความสำคัญและเป็นพื้นฐานของการพัฒนาบุคคลให้เจริญเติบโต อย่างมีคุณภาพ และมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมิน คุณภาพการศึกษา (2551) ในส่วนของมาตรฐานครูที่ว่า ครูมีความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นเด็กเป็นสำคัญ และในด้านบุคลิกภาพ ที่พบว่า ครูควรตรงต่อเวลา แต่งกายตาม ระเบียบ ของโรงเรียน มีอารมณ์ขัน สนุกสนาน ยิ้มแย้ม แจ่มใสและพูดจาสุภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัศมี ตูจินดา (2557 : 76) ได้ทำการศึกษา การบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น จังหวัดสิงห์บุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิชาการ และ กิจกรรมตามหลักสูตร อยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายและดูแลสุขภาพ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควร ดำเนินการกำกับติดตามการดำเนินการจัดหาน้ำดื่มและภาชนะที่สะอาดเพื่อป้องกันการติดเชื้อโรคต่างๆ ร่วม วางแผนให้ครูใช้โปรแกรม thai school lunch ในการคำนวณสูตรอาหาร เพื่อจัดเด็กได้รับประทานอาหาร หลัก ครบ 5 หมู่อย่างหลากหลายอย่างเพียงพอ ตลอดจนให้ครูบันทึกพฤติกรรมและพัฒนาการของเด็กเป็น รายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ สรุปผลการประเมินและรายงานผลให้ผู้ปกครองทราบ และวางแผน กำกับติดตาม และออกนิเทศ พฤติกรรมการบริโภคอาหารของเด็กภาคเรียนละ 1 ครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนะชัย คงมัน (2564 : 54) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ศึกษาสภาพการดำเนินงานของครู/ผู้ดูแลเด็กในการดูแลและจัด ประสบการณ์ การเรียนรู้และการเล่น เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามมาตรฐานสถานพัฒนา เด็กปฐมวัยแห่งชาติ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายและดูแลสุขภาพอยู่ในระดับมาก และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวรักษ์ คำภีระ (2561 : 54) ได้ทำการศึกษาสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนา เด็กเล็กบนพื้นที่สูง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก โดยภาพรวมมีการดำเนินงานในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ มีบริการส่งเสริมสนับสนุน สำหรับเด็กเล็ก ได้แก่ อาหารว่าง อาหารกลางวันตามหลักโภชนาการ อาหารเสริม (นม) วัสดุ สื่อ อุปกรณ์ การศึกษา วัสดุครุภัณฑ์ และเครื่องเล่นพัฒนาการเด็ก และการตรวจสุขภาพเด็ก เล็กประจำปี

2.3 ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ภาษา และการสื่อสาร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการนิเทศ ติดตาม จัดทำแผนการจัดประสบการณ์โดยเน้นเรียนรู้ผ่านการเล่น ให้เป็นไปตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติโดยเน้นการจัดกิจกรรมของครูในด้านการพัฒนาทักษะในชีวิตประจำวันให้เด็กปฏิบัติกิจวัตรประจำวันด้วยตนเอง ตลอดจนสนับสนุนการจัดหาสื่อ ให้เพียงพอกับความต้องการของเด็ก จัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริม ทักษะการฟัง และการพูดให้กับเด็กอย่างเหมาะสม ดังที่ ภิญญาดาพัชฌ์ เพ็ชรรัตน์ (2551 : 64) ได้กล่าวว่า ภาษามีความสำคัญต่อเด็กปฐมวัย เป็นอย่างมาก เนื่องจากภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ที่ต้องอาศัยทักษะทางด้านสื่อสาร การคิดและการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจอีกทั้งนำไปสู่การพัฒนาตนเองโดยองค์รวมโดยเฉพาะพัฒนาการด้านสติปัญญา ซึ่งเป็นพื้นฐาน สำคัญในการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ วลัยรัตน์ จันทร์เสมา (2554 : 83) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนแบบจิตปัญญาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมาก คือระดับความสามารถในการสื่อสารแบบวัจนภาษาของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบจิตปัญญา ด้านความเข้าใจภาษา ด้านการสร้างประโยค การสนทนาโต้ตอบ และความคล่องภาษา

2.4 ด้านการส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ-สังคม ปลุกฝังคุณธรรมและความเป็นพลเมืองดี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำกับติดตามศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดกิจกรรมตามหน่วยการเรียนรู้ ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรม โดยบูรณาการผ่านการเล่น นิเทศและติดตาม การจัดกิจกรรมส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ดี และมั่นคง ระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก โดยให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของครูและให้ครูทำแบบประเมินตนเองอยู่เสมอ มีการประชุมและเสนอแนวทางให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตลอดจนให้ครูรายงานผลพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ และสติปัญญา ให้ผู้ปกครองรับทราบอยู่เสมอ ดังที่ เปรมวราพร พิณจิรวิทย์ (2558 : 22) ได้กล่าวว่า เด็กชั้นอนุบาลเป็นกำลังสำคัญ ของประเทศในอนาคตควรได้รับการปลุกฝังคุณธรรม และ จริยธรรมซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข คุณธรรมจริยธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ประกอบด้วย ชยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี และมีน้ำใจ คุณธรรมแต่ละด้านมีความสำคัญ และสามารถนำไปเป็นแนวทางในการปรับพฤติกรรมของ เด็กปฐมวัยให้มีความชยัน ตั้งใจทำงานอย่างต่อเนื่อง กล้าเผชิญอุปสรรคต่าง ๆ รู้จักแก้ปัญหาทำงานให้เสร็จ ตามเวลาที่กำหนด มีความซื่อสัตย์ ประพฤติดีทั้งต่อหน้า และลับหลัง ปฏิบัติตนตามกฎและระเบียบ รู้จักการทำงาน ร่วมกับผู้อื่น ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นได้ และรู้จัก การแบ่งปัน สละความสุขส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และอาสาช่วยเหลือผู้อื่นได้เหมาะสมกับวัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมรินทร์ แยมเพ็ง (2563 : 45) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลการจัดประสบการณ์ด้วยชุดกิจกรรมนิทานเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของเด็กปฐมวัย โรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร พบว่า ผลการจัดประสบการณ์ด้วยชุดกิจกรรมนิทานเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของเด็กปฐมวัย

โรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสามัคคี รองลงมาคือ ด้านความมีน้ำใจ ด้านความมีระเบียบวินัย และด้าน ความรับผิดชอบ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ความรับผิดชอบ

2.5 ด้านการส่งเสริมเด็กในระยะเปลี่ยนผ่านให้ปรับตัวสู่การเชื่อมต่อในชั้นถัดไป พบว่า คำเนินการประชุมร่วมวางแผนให้ครูทำแผน หรือโครงการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมที่มีหน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับการปรับตัวเพื่อฝึกการเปลี่ยนแปลง สร้างความเข้าใจกับผู้ปกครอง ครู ผู้ปกครอง ให้คำแนะนำผู้ปกครองในการฝึกให้เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองได้ก่อนเข้าเรียน เช่น การกิน การขับถ่าย การใช้ห้องน้ำ หรือการบอกความต้องการได้ กำกับ ตรวจสอบ การปฏิบัติสำหรับครูให้มีการบันทึกข้อมูลพื้นฐานของเด็ก เพื่อใช้เป็นข้อมูลส่งต่อการเลื่อนระดับชั้นเสนอแนะแนวทางให้มีช่องทางการติดต่อสื่อสารแก่ผู้ปกครองในการเตรียมตัวเด็กหรือไว้สำหรับปรึกษาหารือปัญหาหรือแนวทางต่างๆ ควบคุมดูแล ติดตามการส่งต่อข้อมูลต่างๆของเด็กให้กับครูคนใหม่ ดังที่ นรรัชต์ ผืนเชียร (2562 : ออนไลน์) ได้กล่าวว่า ระยะเปลี่ยนผ่านให้ปรับตัวสู่การเชื่อมต่อในชั้นถัดไปส่งผลกระทบต่อของนักเรียนค่อนข้างมาก เพราะความแตกต่างในรูปแบบการศึกษาของแต่ละระดับ ทำให้นักเรียนเมื่อก้าวมาสู่ระดับการศึกษาใหม่ อาจมีปัญหาด้านการเรียนและการปรับตัว ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของนักเรียนได้ในระยะยาว สิ่งนี้คือ ปัญหาที่เกิดจากรอยต่อทางการศึกษาที่สำคัญ สำหรับรอยต่อทางการศึกษาที่มีปัญหามากที่สุดคือ รอยต่อทางการศึกษาระหว่างอนุบาลกับระดับประถมศึกษา เพราะด้วยหลักสูตรที่แตกต่างกันค่อนข้างมาก ทำให้การเชื่อมต่อทางการศึกษาในช่วงนี้เป็นช่วงที่มีปัญหามากที่สุด จะเห็นได้ว่ารอยต่อทางการศึกษาระหว่างอนุบาลกับประถมศึกษานั้นมีความสำคัญอย่างมาก และเป็นความท้าทายของสถานศึกษาในการบริหารจัดการรูปแบบของการเชื่อมต่อนี้ เพราะถ้าสามารถบริหารจัดการได้อย่างเหมาะสมแล้ว จะช่วยลดปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนที่ขึ้นมาจากระดับปฐมวัยได้อีกมาก ซึ่งจะช่วยให้พวกเขาเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดเครียดความกดดันที่อาจจะเกิดขึ้นจากการปรับตัวของนักเรียน และทำให้นักเรียนเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตโสภิต โสหา (2561 : 7) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การสร้างรอยเชื่อมต่อทางการศึกษาของเด็กอนุบาลเพื่อเข้าสู่ชั้นประถมศึกษา: สภาพและปัญหาของครู พบว่า สภาพของครูในการสร้างรอยเชื่อมต่อทางการศึกษาของเด็กอนุบาลเพื่อเข้าสู่ชั้นประถมศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการส่งเสริมความพร้อมทางการเรียน รองลงมาคือ ด้านการวางแผนการดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการสร้างความร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการสร้างรอยเชื่อม

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและแนวทางการดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ผลการวิจัย พบว่า ครูมีการปฏิบัติพฤติกรรมตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านการดูแลและพัฒนาอย่างรอบด้านที่มีระดับการปฏิบัติต่ำสุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติต่ำสุด ได้แก่ ครูจัดกิจกรรมให้เด็กใช้เครื่องมือสื่อหน้าจอ ประเภทโทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต หรือสมาร์ทโฟน และกำหนดเวลาให้เด็กอยู่หน้าจอ อย่างปลอดภัยเหมาะสม ตามช่วงอายุ ดังนั้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ควรกำกับติดตามให้มีการจัดกิจกรรมให้เด็กใช้เครื่องมือสื่อหน้าจอ ประเภทโทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต หรือสมาร์ทโฟน กำหนดเวลาให้เด็กอยู่หน้าจอ อย่างปลอดภัยเหมาะสม ตามช่วงอายุ

1.2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ควรนำผลการวิจัยการศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาการดำเนินงานของครูให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามมาตรฐาน

1.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรนำผลการวิจัยการศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ไปใช้เป็นแนวทางในส่งเสริมสนับสนุนการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อดำเนินงานของครูที่ให้การดูแลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

- ชนะชัย คงมั่น. (2564). *ศึกษาสภาพการดำเนินงานของครู/ผู้ดูแลเด็กในการดูแลและจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่น เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามมาตรฐานสถานพัฒนา เด็กปฐมวัยแห่งชาติ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพิษณุโลก*. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ฐิติมา ชูใหม่. (2559). การเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กปฐมวัย. *วารสารหัวหินสุขใจไกลกังวล*. 1 (2), 18 -32.
- นรรจ์ชต์ ผืนเชียร. (2562). เทคนิคการรับมือกับเด็กนักเรียนในห้องเรียน. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 22 สิงหาคม 2562. แหล่งที่มา: <https://www.trueplookpanya.com/blog/content/68010/-teaartedu-teaart-teaarttea->
- เปรมวรพร พิณจิรวิทย์. (2558). *การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนอนุบาล 1 โดยการประยุกต์ใช้การวิจัยเป็นฐาน*. โรงเรียนบ้านสามหลัง อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์บัณฑิต , สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ทัศนาก้าวพลอย. (2554). *การคลายการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นน้ำเล่นทรายในกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิตโสภณ โสหา. (2561). *การสร้างรอยเชื่อมต่อทางการศึกษาของเด็กอนุบาลเพื่อเข้าสู่ชั้นประถมศึกษา: สภาพและปัญหาของครู*. หลักสูตรวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
- ภิญญาดาพัชญา เพ็ชรรัตน์. (2551). *การศึกษาความเข้าใจของผู้บริหารและครูปฐมวัยเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการทางภาษาแรกเริ่มของเด็กปฐมวัยในจังหวัดชลบุรี*. คณะศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัศมี ตูจินดา. (2557). *การบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- เสาวรักษ์ คำภีระ. (2561). *การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบนพื้นที่สูง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย*. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยพะเยา.

- วัลย์รัตน์ จันทร์เสมา. (2554). ความสามารถในการสื่อสารแบบวจนภาษาของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบจิตปัญญา. ปรินญาณินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตการศึกษาปฐมวัย. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัมรินทร์ แยมเพ็ง. (2563). ผลการจัดประสบการณ์ด้วยชุดกิจกรรมนิทานเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัยโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร. สาขาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.